

**Drugo izvješće Vlade Republike Hrvatske o ispunjavanju mjerila za zatvaranje
Poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava,
slijedom Privremenog izvješća Europske komisije od 2. ožujka 2011. godine**

Slijedom Privremenog izvješća Europske komisije o reformama u Hrvatskoj u području pravosuđa i temeljnih prava kao i Plana aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za ispunjavanje svih preostalih zahtjeva iz Poglavlja 23, Vlada Republike Hrvatske periodično izvještava Komisiju o provedbi preostalih dijelova mjerila za zatvaranje Poglavlja 23. Nastavljajući se sadržajno na Prvo izvješće Vlade Republike Hrvatske od 6. travnja 2011. godine, Drugo izvješće obuhvaća postignuća u razdoblju od 5. travnja do 20. travnja 2011. godine, a u nekim dijelovima pokriva i širi vremenski okvir.

Struktura Izvješća: 1) tekst Privremenog izvješća u pojedinom mjerilu (odlomak s popisom obaveza); 2) učinjeno – aktivnosti koje je provela RH prema navedenim dokumentima.

Mjerilo za zatvaranje 2: Hrvatska treba ojačati neovisnost, odgovornost, nepristranost i profesionalizam u pravosuđu.

1. Hrvatska će trebati osigurati da novoustrojeni DSV i DOV pokažu svoju sposobnost za ispravnu primjenu novih prijelaznih odredbi o zapošljavanju sudaca i državnih odvjetnika, kao i poboljšanje u provođenju stegovnih postupaka protiv državnih odvjetnika i sudaca.

2. Učinjeno

Nastavljene su intenzivne aktivnosti na daljnjem jačanju novoupostavljenog Državnog sudbenog vijeća (DSV) i Državnoodvjetničkog vijeća (DOV); dodatnom unaprjeđivanju objektivnosti i transparentnosti kriterija za imenovanje sudaca; te uvođenju daljnjih poboljšanja stegovnih postupaka protiv sudaca i državnih odvjetnika i edukaciji.

Jačanje neovisnosti i administrativnih sposobnosti DSV-a i DOV-a

S ciljem jačanja neovisnosti predsjednika i članova DSV-a i DOV-a, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 8. travnja 2011. godine usvojila odluke temeljem kojih se predsjednicima i članovima ovih vijeća daje pravo na novčanu naknadu za obavljanje dužnosti koje proizlaze iz djelokruga rada DSV-a i DOV-a. Nadalje, ministar pravosuđa je 20. travnja donio izmjene Okvirnih mjerila za rad sudaca kojima se suci koji su članovi DSV-a oslobađaju od 50% radnih obveza, a predsjednik DSV-a od 75% radnih obveza.

Imenovanja pravosudnih dužnosnika po objektivnim i transparentnim kriterijima

Temeljem dosadašnjih iskustava stečenih kroz primjenu objektivnih i transparentnih kriterija u imenovanju 95 suca u razdoblju studeni 2010. – veljača 2011., Hrvatska je pristupila daljnjoj konsolidaciji zakonodavnog okvira. Dana 14. travnja 2011. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću i uputila ga u parlamentarnu proceduru. S ciljem daljnjeg jačanja objektivnih

i transparentnih kriterija za imenovanja sudaca, predmetnim se izmjenama proširuje obveza DSV-a da s kandidatima koji se prijavljuju na sudačka mjesta u postupcima napredovanja obavi i usmeni razgovor (prethodno je postojala obveza provedbe razgovora samo za kandidate koji se imenuju prvi put u sudačku profesiju).

Na četvrtoj sjednici DSV-a održanoj 14. travnja 2011. godine usvojen je novi pravilnik kojim se uvode dodatna poboljšanja ukupnog sustava ocjenjivanja kandidata za sudačka mjesta (Pravilnik o vrednovanju u postupku imenovanja sudaca). Ovim Pravilnikom dodatno je konsolidiran postupak imenovanja sudaca temeljem objektivnih i transparentnih kriterija.

Kako bi se dodatno ojačalo vještine i objektivnosti u provođenju strukturiranih razgovora s kandidatima za pravosudne dužnosti, 14. travnja je u suradnji s njemačkim stručnjacima održana radionica o provođenju strukturiranih razgovora za članove DSV-a i DOV-a.

Novoimenovani DSV izvršio je prva imenovanja predsjednika sudova na temelju objektivnih i transparentnih kriterija. DSV je na svojoj četvrtoj sjednici 14. travnja donio odluku o imenovanju predsjednika četiri prekršajna suda: u Gospiću, Makarskoj, Splitu i Belom Manastiru. Predsjednici sudova odabrani su na temelju stručne ocjene sudačkih vijeća o njihovom radu, provedenih usmenih razgovora, te ocjene njihovih predloženih programa rada i njihovih organizacijskih sposobnosti. Liste svih kandidata s ostvarenim bodovima objavljene su na internetskim stranicama DSV-a.

Nastavljen je postupak novih imenovanja sudaca. Glede imenovanja sudaca na 11 slobodnih mjesta na Vrhovnom sudu, Visokom trgovačkom sudu i županijskim sudovima temeljem natječaja iz veljače 2011. (u odnosu na podatak iz Prvog izvješća o 12 mjesta raspisanih na natječaju, jedan sud je zatražio poništenje jednog raspisanog mjesta uslijed spajanja sudova), na sjednici DSV-a 14. travnja dogovoreno je vrijeme i mjesto pisanja radnji za 15 kandidata (riječ je o kandidatima koji nisu iz sudačke profesije, te stoga ne mogu biti ocjenjeni od strane sudačkih vijeća). Za preostale kandidate koji dolaze iz sudačke profesije (njih 177) u tijeku je procedura ocjenjivanja radnih rezultata kandidata od strane nadležnih sudačkih vijeća.

Državnoodvjetničko vijeće (DOV) je na sjednici održanoj 7. travnja 2011. godine donijelo odluke o imenovanju županijske državne odvjetnice u Bjelovaru i zamjenice Glavnog državnog odvjetnika RH u Građansko-upravnom odjelu.

Rokovi za prijavu kandidata za 22 slobodna mjesta zamjenika općinskih državnih odvjetnika koja su raspisana temeljem oglasa objavljenog u Narodnim novinama (br. 34 od 23. ožujka 2011.) istekli su, te su poduzete potrebne radnje za pripremu pismenog testiranja prijavljenih kandidata. Pored navedenog, u Narodnim novinama (br. 41 od 7. travnja 2011.) objavljen je oglas za tri slobodna mjesta zamjenika županijskih državnih odvjetnika i jedno slobodno mjesto zamjenika općinskog državnog odvjetnika.

Budući da se oglasi objavljuju na inicijativu Državnog odvjetništva RH, na zadnjoj sjednici Vijeća je dogovoreno da predsjednik DOV-a može objaviti oglas bez donošenja posebne odluke Vijeća, a kako bi se ubrzali postupci imenovanja dužnosnika u državnim odvjetništvima.

Disciplinski postupci

Ranije spomenutim izmjenama Zakona o DSV-u te izmjenama Zakona o državnom odvjetništvu koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila 14. travnja unaprjeđuje se pravni okvir sustava stegovne odgovornosti sudaca i državnih odvjetnika, te proširuje katalog stegovnih djela, kao i broj stegovnih kazni koje se mogu izreći pravosudnim dužnosnicima za počinjena stegovna djela. S ciljem jačanja istražne komponente stegovnih postupaka, uvodi se

mogućnost imenovanja zasebnih istražnih povjerenstava, ili istražitelja koji nisu članovi DSV-a ili DOV-a radi utvrđivanja činjenica. Time se naglašava važnost provođenja profesionalne i neovisne istrage u stegovnim postupcima koji se vode protiv pravosudnih dužnosnika.

Na sjednici DSV 7. travnja imenovano je Malo stegovno vijeće, kao uže tijelo DSV-a kojeg čine članovi DSV-a, a koje utvrđuje činjenice u pokrenutim stegovnim postupcima. Malo stegovno vijeće je izvijestilo DSV o učinjenom vezano za pokrenute stegovne postupke (njih 13) na sjednici 14. travnja, te je za sjednicu DSV-a u travnju zakazano 11 ročišta na kojima je predviđeno odlučivanje o stegovnoj odgovornosti sudaca (od ukupno 13 stegovnih postupaka za jednog suca je zatražena dodatna dokumentacija, za jednog suca je u tijeku i kazneni postupak, dok su za preostalih 11 zakazana ročišta). Povrh navedenih 13 stegovnih postupaka, u tijeku je i odlučivanje DSV-a o daljnjih 10 slučajeva skidanja imuniteta.

U skladu s novim ovlastima DSV-a i DOV-a, u tijeku je prikupljanje i pohrana imovinskih kartica sudaca i državnih odvjetnika od strane navedenih tijela.

Nastavljena je intenzivna suradnja DSV-a, DOV-a, Ministarstva pravosuđa i Pravosudne akademije s francuskim stručnjacima. Predstavnici navedenih institucija boravili su 18.-19. travnja 2011. godine u studijskom posjetu Parizu radi upoznavanja organizacije i provedbe disciplinske odgovornosti sudaca i državnih odvjetnika u Francuskoj Republici (organizirani posjeti Državnoj školi za suce i državne odvjetnike (*Ecole Nationale de la Magistrature*), Državnom vijeću za suce i državne odvjetnike (*Conseil Supérieur de la Magistrature*) i Generalnoj inspekciji za pravosudne službe (*Inspection Générale des Services Judiciaires*). Tijekom tog studijskog putovanja prenesena su iskustva i razmijenjena gledišta o stegovnim postupcima.

Mjerilo za zatvaranje 3: Hrvatska treba poboljšati učinkovitost pravosuđa.

1. Hrvatska će trebati dodatno smanjiti ukupni broj neriješenih predmeta, a posebice smanjiti broj starih građanskih predmeta i naloga za izvršenje. Potrebno je poboljšati provedbu zakona o parničnom postupku kako bi se smanjilo predugo trajanje građanskih postupaka.

2. Učinjeno

Zakonodavne izmjene

U cilju daljnjeg skraćivanja sudskih postupaka te podizanja učinkovitosti pravosuđa, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. travnja 2011. godine usvojila prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku. Očekuje se da će se ovim zakonodavnim izmjenama unaprijediti učinkovitost sudova i skratiti trajanje parničnog postupka u cjelini. Navedene izmjene usmjerene su na jačanje procesne discipline te ograničavanja ekstenzivnog korištenja izvanrednih pravnih lijekova kojima su se do sada sudski postupci dodatno produljivali.

Na istoj je sjednici usvojen i prijedlog Zakona o sudskim pristojbama kojim se uvode mjere kojima se unaprijeđuje sustav prisilne naplate sudskih pristojbi, dodatno potiče korištenje mirenja u rješavanju sporova kroz ukidanje pristojbe za sklapanje sudske nagodbe, te se uvodi povećanje sudskih pristojbi za ulaganje pravnih lijekova kroz koje se otežava odugovlačenje postupka neopravdanim ulaganjem istih. Usvajanjem ovih izmjena dodatno će se rasteretiti sudovi i ojačati njihova učinkovitost.

Unaprjeđenje vještina za učinkovito vođenje sudskih postupaka

S ciljem edukacije dužnosnika u pravosudnim tijelima o učinkovitoj primjeni Zakona o parničnom postupku u organizaciji Pravosudne akademije održan je niz radionica radi prenošenja iskustava i najbolje prakse među pravosudnim djelatnicima. Pravosudna akademija je 19. travnja održala radionicu za suce i sudske savjetnike Općinskog građanskog suda u Zagrebu na temu „Alimentacijski sporovi i sporovi male vrijednosti prema noveli Zakona o parničnom postupku iz 2008.“ Također, u regionalnim centrima u Varaždinu i Osijeku provedene su radionice na temu zastare u građanskom postupku.

Reforma ovršnog sustava

S ciljem učinkovite provedbe Ovršnog zakona i Zakona o javnim ovršiteljima koji su doneseni krajem 2010. godine do sada je izrađeno i stupilo na snagu šest podzakonskih propisa (pravilnika). Povrh toga, donesena su dva pravilnika i u postupku su objave u Narodnim novinama kako bi stupila na snagu. Također su izrađena i četiri dodatna pravilnika i jedan poslovnik čije se donošenje očekuje uskoro.

Mjerilo za zatvaranje 4: Hrvatska treba poboljšati postupanje u domaćim predmetima ratnih zločina.

1. Kako bi predočila uvjerljive dokaze o rezultatima, Hrvatska treba poduzeti pravne korake u pogledu domaćih predmeta ratnih zločina čijem se rješavanju do sada nije pristupilo, posebice kroz provedbu svoje nove strategije i sustavno korištenje specijaliziranih odjela.

2. Učinjeno

Procesuiranje ratnih zločina

Hrvatska iznova naglašava svoju odlučnost nastaviti s temeljitim istraživanjem domaćih ratnih zločina počinjenih u Hrvatskoj od 1991. godine i kaznenim progonom počinitelja tih zločina, bez obzira na njihovu etničku pripadnost ili rang.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 8. travnja 2011. donijela niz strateških zaključaka koji se odnose na procesuiranje domaćih ratnih zločina počinjenih u Hrvatskoj od 1991. do 1995. godine. Cilj je ovih zaključaka pokrenuti djelotvorno procesuiranje preostalih predmeta ratnih zločina, bez ikakvog odgađanja, tako da svi počinitelji i naredbodavci ratnih zločina budu privedeni pravdi. Vlada je također naglasila svoju spremnost nastaviti suradnju sa zemljama u regiji, osobito u području pravosuđa i unutarnjih poslova, a radi jačanja suradnje u otkrivanju, procesuiranju i kažnjavanju ratnih zločina.

Hrvatska Vlada podržala je Zaključkom osnivanje četiri specijalizirana odjela za ratne zločine na sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu. Ova četiri suda bit će isključivo nadležna za postupanje u svim budućim predmetima ratnih zločina, kao i u onima koje Vrhovni sud vrati na ponovljeni postupak. Nadalje, Glavni državni odvjetnik može u predmetima koji su u tijeku zatražiti delegaciju svakog pojedinog predmeta na jedan od sudova specijaliziranih za ratne zločine, ako utvrdi da bi to pridonijelo objektivnosti i boljoj kvaliteti suđenja.

Primjenjujući tu mogućnost 15. travnja delegacija je odobrena u daljnja dva predmeta koji obuhvaćaju ukupno osam okrivljenika i za sada još neutvrđeni broj nepoznatih počinitelja. Također, krajem ožujka 2011. delegacija je odobrena u tri predmeta koji obuhvaćaju ukupno 10 okrivljenika.

Administrativni kapaciteti četiri odjela specijalizirana za ratne zločine povećani su na odgovarajući način: u odjelu za ratne zločine Županijskog suda u Zagrebu sada je šest istražnih sudaca i 11 raspravnih sudaca, u Osijeku su tri istražna i 10 raspravnih sudaca, u Rijeci četiri istražna i devet raspravnih sudaca, u Splitu tri istražna i osam raspravnih sudaca.

Dana 14. travnja Vlada je usvojila izmjene i dopune Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava i uputila ih Hrvatskom saboru. Očekuje se da će Hrvatski sabor donijeti ovaj zakon tijekom svibnja. Izmjene i dopune navedenog Zakona propisuju isključivu nadležnost četiri suda specijalizirana za ratne zločine za sve nove predmete. "Novi predmeti" u tom smislu podrazumijevaju one predmete u kojima kazneni postupak tek treba započeti donošenjem rješenja o provođenju istrage (nakon stupanja na snagu ovoga Zakona). Zakon također predviđa da su dokazi koje su prikupila tijela MKSJ-a zakoniti dokazi u kaznenom postupku u Republici Hrvatskoj, ako su zakoniti u postupku pred MKSJ-om i ako su iznijeti i korišteni u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku.

Mjerilo za zatvaranje 5: Hrvatska treba predložiti dokaze o značajnim rezultatima utemeljene na učinkovitim, uspješnim i nepristranim istragama, podignutim optužnicama i sudskim presudama u predmetima organiziranog kriminala i korupcije na svim razinama, uključujući i korupciju na visokoj razini te u osjetljivim sektorima poput javne nabave.

1. Hrvatska će trebati pokazati učinkovito rješavanje dovoljnog broja predmeta kroz odgovarajuće faze postupka (istrage, vođenje kaznenih postupaka ili sudske presude) koji obuhvaća predmete korupcije na visokoj razini, predmete korupcije na lokalnoj razini i uključujući predmete povezane s javnom nabavom i pravosuđem. Zahtijeva se učinkoviti nadzor nad odbacivanjem kaznenih prijava od strane državnog odvjetnika. Hrvatska treba dodatno ojačati PNUSKOK i donijeti novi zakon o policiji koji je trenutačno u pripremi, a koji posebice rješava pitanja depolitizacije i imenovanja koja se temelje na zaslugama. Hrvatska treba poboljšati suradnju između agencija, uključujući razmjenu informacija.

2. Učinjeno

Napredak u korupcijskim predmetima

Nastavno na Prvo izvješće Vlade Republike Hrvatske, u kojem su nabrojani neki od značajnijih predmeta USKOK-a u kojima su donesene pravomoćne ili nepravomoćne prvostupanjske presude, svojom važnošću u javnosti kao pokazatelj odlučnosti u borbi protiv korupcije na svim razinama izdvajaju se i slijedeći predmeti (navedeni pod kodnim imenima):

- FINANCIJSKI INSPEKTOR (korupcija u Financijskom inspektoratu) – izrečena je kazna od sedam mjeseci zatvora, presuda je postala pravomoćna u studenom 2010.;
- HYPO BANKA – istraga protiv tadašnjeg zamjenika ministra vanjskih poslova (koji je kasnije bio i premijer), zbog zlorabe položaja i ovlasti vezano za dobivanje provizije za kredit;

- HRVATSKE VODE – istraga protiv direktora Hrvatskih voda i još dvije osobe zbog primanja i davanja mita, te zloporabe položaja i ovlasti;
- FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST – u travnju 2011. godine proširena je istraga protiv bivšeg direktora Fonda, te jednog trgovačkog društva i njegovog vlasnika (dvostruka naplata za izvođenje radova);
- DAIMLER (korupcija u javnoj nabavi) – u travnju 2011. podnesen je istražni zahtjev protiv tri osobe zbog kaznenih djela zloporabe položaja i ovlasti te pranja novca, a prigodom nabave vatrogasnih vozila za potrebe Ministarstva unutarnjih poslova;
- TUNELI (korupcija u javnoj nabavi) – istražni zahtjev podnesen je protiv pet osoba i trgovačkog društva Skladgradnja grupa zbog namještanja javnog natječaja (šteta od 22 milijuna kuna);
- HAC (korupcija u javnoj nabavi) – istražni zahtjev podnesen je 31. ožujka 2011. protiv dvije osobe zbog namještanja natječaja (šteta od 58 milijuna kuna);
- STANOVI (korupcija u prodaji stanova) – istražni zahtjev podnesen je 28. ožujka 2011. protiv osam odgovornih osoba zbog zloporabe položaja i ovlasti vezano za prodaju stanova s popustima (šteta od osam milijuna kuna);
- INDEKS V (korupcija u visokom školstvu) – 17. siječnja 2011. godine optuženo je 18 okrivljenika, od kojih su 12 profesori.

Statistika Vrhovnog suda Republike Hrvatske (VSRH) za razdoblje od 1. siječnja 2009. do 31. prosinca 2010. godine pokazuje da je ukupan broj novoprimljenih predmeta na četiri specijalizirana suda za procesuiranje slučajeva korupcije i organiziranog kriminala (Osijek, Rijeka, Split i Zagreb) iznosio 278. U istom razdoblju riješeno je 267 predmeta (137 riješenih predmeta u 2009. i 130 u 2010.).

U prvom tromjesečju 2011. broj novoprimljenih slučajeva na četiri gore navedena suda iznosi 23 – 11 iz područja gospodarskog kriminaliteta, sedam iz područja korupcije i šest organiziranog kriminala. U istom razdoblju ukupno je riješeno 26 prvostupanjskih predmeta.

Kad je riječ o USKOK predmetima u fazi istrage, statistika VSRH za razdoblje od 1. siječnja 2009. do 31. prosinca 2010. godine pokazuje da je ukupan broj zaprimljenih USKOK istraga iznosio 512. U istom razdoblju riješeno je 509 predmeta (295 riješenih predmeta u 2009. i 214 u 2010.).

U prvom tromjesečju 2011. broj riješenih USKOK predmeta u fazi istrage bio je 147 – od tog broja 21 su istrage iz područja gospodarskog kriminaliteta, 35 iz područja korupcije, 58 iz područja organiziranog kriminala, a ostalo su druga djela iz nadležnosti USKOK-a. Na dan 31. ožujka 2011. ostao je 31 neriješen istražni predmet.

Predmetna statistika Vrhovnog suda potvrđuje da se istrage u kaznenim predmetima iz nadležnosti USKOK-a provode ažurno i u zakonskim rokovima. Jednaka je ocjena i o ažurnosti rješavanja prvostupanjskih predmeta. U svim primljenim predmetima, nakon predaje optužnice sudu i njezinog potvrđivanja, odmah se zakazuju rasprave, a čije trajanje ovisi o složenosti predmeta i broju optuženih osoba.

U cilju daljnjeg unaprjeđenja stručnosti i administrativnih kapaciteta, Pravosudna akademija je u drugoj polovici travnja u suradnji s Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, državnim odvjetništvom, te policijskim službenicima MUP-a provela četverodnevne radionice na temu „Stručno usavršavanje o primjeni novog Zakona o kaznenom postupku - skraćeni postupak“ u svojim regionalnim centrima u Splitu i Osijeku. Radionice su bile namijenjene sucima, državnim odvjetnicima i policijskim službenicima.

Mjerilo za zatvaranje 6: Hrvatska treba predložiti dokaze o rezultatima u jačanju preventivnih mjera u području borbe protiv korupcije i sukoba interesa.
--

1. Hrvatska će trebati pokazati učinkovitu provedbu u praksi novog zakona o pristupu informacijama, poboljšati transparentnost javne nabave, posebice objavljivanjem informacija o stvarnoj provedbi ugovora te donijeti sve sektorske zakone u skladu s ZUP-om. Što se tiče Zakona o financiranju političkih stranaka, Hrvatska treba razjasniti pravila koja se odnose na nadzor privatnih donacija i osigurati upravne kapacitete koji su potrebni za primjenu zakona.

2. Učinjeno

Dana 14. travnja na snagu je stupio novi Etički kodeks državnih službenika (NN 40/11), čime se dodatno jača integritet državnih službenika.

Zakon o pravu na pristup informacijama

Nastavno na Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske kojom se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 144/10) radi proceduralnih razloga stavlja izvan snage s danom 15. srpnjem 2011. godine, Vlada Republike Hrvatske je, s ciljem osiguravanja formalnih uvjeta za njegovo ponovno usvajanje, 14. travnja 2011. usvojila prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama i uputila ga Hrvatskom saboru.

Vlada RH je 14. travnja također dala mišljenje o Izvješću o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2010. godinu koje je Hrvatskom saboru dostavila Agencija za zaštitu osobnih podataka.

ZUP

Hrvatska je nastavila usklađivanje pojedinih zakona sa zakonskim okvirom Zakona o općem upravnom postupku (ZUP). U razdoblju od 7. do 21. travnja Vlada Republike Hrvatske usvojila je daljnjih 13 zakona s ciljem usklađivanja s odredbama ZUP-a. Vlada je u tu svrhu do sada usvojila izmjene i dopune ukupno 49 zakona, od kojih je 12 doneseno u Hrvatskom saboru. Usklađivanje se nastavlja, a planirani rok dovršetka te zadaće je kraj travnja 2011. godine.

Javne nabave

Sukladno članku 20. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti obvezna su objaviti informacije o izvršavanju javnih ugovora (u Narodnim novinama, ili putem elektronskih medija). S ciljem provedbe ove odredbe u praksi, Vlada Republike Hrvatske je 17. ožujka 2011. usvojila Zaključak o objavljivanju informacija o sklapanju i izvršavanju ugovora o javnoj nabavi. U tijeku je prikupljanje podataka o rezultatima provedbe tog zaključka, te će Agencija za zaštitu osobnih podataka sveobuhvatno Izvješće o provedbi ovoga Zaključka podnijeti Vladi RH do 5. svibnja 2011. godine.

Političke stranke

Državno izborno povjerenstvo (DIP) održalo je tijekom ožujka i travnja tri koordinacijska sastanka s predstavnicima Ministarstva uprave (MU), Ministarstva financija (MFIN) i

Državnog ureda za reviziju (DUR) glede Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Taj Zakon stupio je na snagu 3. ožujka 2011., a njime su utvrđena nova zakonska rješenja za financiranje izborne promidžbe i političkih aktivnosti, kao i nove obveze pojedinih državnih tijela u njegovoj provedbi.

Na sastancima su razmotrene nadležnosti pojedinih državnih tijela u provedbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kao i osiguravanje kadrovskih uvjeta koji su potrebni DIP-u radi izvršavanja njegovih zakonom propisanih obveza.

Dana 19. travnja 2011. održan je drugi sastanak predstavnika MFIN-a, MU, DIP-a i DUR-a u svrhu daljnjeg usuglašavanja Nacrta pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, koji priprema Ministarstvo financija. Također je odlučeno da će se Nacrt pravilnika prije usvajanja dostaviti nevladinim udrugama *Transparency International* Hrvatska i GONG radi dobivanja njihovog mišljenja i mogućih prijedloga za njegovu daljnju doradu.

Državno izborno povjerenstvo je 6. travnja 2011. donijelo Plan prijema u državnu službu u DIP za 2011. godinu, na temelju kojeg se tijekom 2011. u Stručnoj službi DIP-a planira na neodređeno vrijeme zaposliti četiri osobe (dva pravnika i dva ekonomista), što će dodatno pridonijeti administrativnim sposobnostima tog tijela. Na temelju Plana prijema predviđena je objava javnog natječaja za zapošljavanje ta četiri djelatnika tijekom travnja.

Mjerilo za zatvaranje 7: Hrvatska treba ojačati zaštitu manjina, uključujući kroz učinkovitu provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (UZPNM).

1. Hrvatska treba utvrditi dugoročne planove, utemeljene na statističkim podacima, kojima bi u cijelosti ispunila svoje obveze iz UZPNM-a u pogledu zapošljavanja manjina te bi trebala donijeti plan kojim bi se riješili nedostaci vezani uz nedovoljnu zastupljenost manjina u širem javnom sektoru, a koji su utvrđeni u studiji.

2. Učinjeno

Akcijski plan

Vlada Republike Hrvatske usvojila je 8. travnja 2011. Akcijski plan za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za razdoblje 2011.- 2013. Cilj tog Akcijskog plana je daljnje jačanje zaštite nacionalnih manjina, posebice u područjima u kojima su uočeni nedostaci. Akcijski plan se sastoji od 12 poglavlja kojima su obuhvaćena sva područja zaštite prava nacionalnih manjina propisana Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i u kojima su definirane operativne mjere, konkretni provedbeni okviri, nositelji, rok izvršenja i financijska sredstva potrebna za ostvarenje mjera u razdoblje 2011. - 2013.

Za provedbu mjera ovog Akcijskog plana, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za razdoblje od 2011. do 2013. godine na pozicijama nadležnih tijela planirana su sredstva u ukupnom iznosu od oko 144 milijuna kn (oko 19,6 milijuna eura) i to: za 2011. godinu 56,4 milijuna kn, za 2012. godinu 43,5 milijuna kn i za 2013. godinu 43,7 milijuna kn.

Sukladno Akcijskom planu, do 30. travnja 2011. godine donijet će se dugoročni Plan za zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, s ciljem postizanja njihove zastupljenosti od 5,5% u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Navedeni će se ciljevi po

potrebi revidirati, sukladno rezultatima popisa stanovništva koji je u Hrvatskoj započeo 1. travnja 2011. U Akcijski plan uvrštene su i konkretne mjere koje se odnose na zapošljavanje nacionalnih manjina u širem javnom sektoru, a koje uključuju podizanje svijesti javnosti o ovom pitanju.

Nastavno na Analizu o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima, kojom je utvrđeno da je Vukovarsko-srijemska županija jedna od tri županije u kojima je ustanovljena najveća podzastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima, dana 15. travnja u Vukovaru je održan Okrugli stol na temu zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u tim tijelima. Ciljna publika okruglog stola bili su studenti prava, sudski i državnoodvjetnički savjetnici i vježbenici, kao i odvjetnički vježbenici, pripadnici nacionalnih manjina, kao potencijalni budući pravosudni dužnosnici koji se prilikom prijave na radno mjesto imaju pravo pozvati na članak 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Okrugli stol u Vukovaru je četvrti u nizu okrugli stol (nakon Karlovca, Osijeka, Siska), kojim se želi potaknuti pripadnike nacionalnih manjina na korištenje članka 22. prilikom zapošljavanja u pravosuđu.

S ciljem dodatne edukacije kaznenih sudaca općinskih i županijskih sudova o zaštiti ljudskih prava, u organizaciji Pravosudne akademije 18. travnja 2011. godine održana je radionica na temu „Praktična pitanja primjene Europske konvencije za ljudska prava“.

Mjerilo za zatvaranje 8: Hrvatska treba riješiti preostala pitanja povratka izbjeglica.

1. Hrvatska treba u cijelosti provesti svoj cilj za 2009. te učiniti znatan napredak u osiguranju smještaja podnositeljima zahtjeva za stambeno zbrinjavanje koji nisu uključeni u cilj za 2009. Hrvatska također treba u cijelosti riješiti postojeće neriješene žalbe na ranije zahtjeve za obnovu.

2. Učinjeno

Ispunjavanje mjerila za 2009.

Do 15. travnja 2011. osigurano je ukupno 1.610 stambenih jedinica za bivše nositelje stanarskog prava (BNSP) čime je ispunjeno 78% mjerila za 2009. godinu. Za provedbu mjerila u potpunosti potrebno je osigurati još 460 useljive stambene jedinice

Sukladno aktivnostima koje su u tijeku (izgradnja i obnova stanova i kuća te kupnja stanova, kao i dodjela stanova iz postojećeg stambenog fonda), do kraja travnja 2011. moguće je osigurati 312 stambenih jedinica (167 na PPDS-u i 145 izvan PPDS-a), što će predstavljati provedbu mjerila za 2009. godinu od 93%, odnosno 1.922 osigurane stambene jedinice.

Da se Akcijski plan stambenog zbrinjavanja za 2009. godinu do kraja ispuni, bit će potrebno osigurati do kraja svibnja još 148 stambenih jedinica na PPDS-u (kupnja, dovršetak obnove/izgradnje, postojeći stambeni fond).

Stambeno zbrinjavanje uspješnih podnositelja zahtjeva iznad mjerila za 2009. godinu

Ubrzano je rješavanje svih neriješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje i smanjen je broj neriješenih predmeta. S obzirom da je u tijeku izgradnja i obnova 200 stanova i kuća na

PPDS, a predviđeni završetak je do rujna 2011. godine, procjena je da bi se do srpnja 2011. godine moglo osigurati oko 160 stambenih jedinica iznad mjerila i još 40 do rujna.

Do kraja 2011. godine očekuje se završetak obnove još oko 100 stanova i kuća na PPDS-u, te bi RH mogla imati riješeno oko 300 korisnika iznad mjerila, što je više od ranije planiranog (prema planu iz veljače 2011. godine bilo je predviđeno osigurati 250 stambenih jedinica izvan mjerila).

Rješavanje žalbi na zahtjeve za obnovom

Nastavlja se intenzivno rješavanje žalbi na zahtjeve sa obnovom. U razdoblju od 28. ožujka pa do 15. travnja 2011. godine riješeno je 1.100 žalbi. Preostalo je za riješiti 1.550 žalbi.

Ulaganja u zauzetu imovinu

S ciljem detaljnog uređivanja pitanja ulaganja u zauzetu imovinu od strane privremenih korisnika, Vlada Republike Hrvatske je 2. travnja usvojila Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi i uputila ga na donošenje u Hrvatski sabor. Navedenim zakonodavnim izmjenama propisuje se obveza Republike Hrvatske da preuzima obveze vlasnika imovine. To znači da će Republika Hrvatska umjesto vlasnika objekta isplatiti korisniku objekta uložena sredstva za obnovu, uključujući slučajeve kada poslovni ili stambeni objekt u koji je privremeni korisnik uložio sredstva nije predmet obnove, ili ako su uložena sredstva veća od sredstava potrebnih za obnovu prema Zakonu o obnovi. U slučaju da je pokrenut sudski postupak, Republika Hrvatska stupa u pravni položaj vlasnika i u svim stadijima sudskog postupka, a isto se primjenjuje i na ovršne postupke. Broj zaprimljenih zahtjeva za naknadu sredstava za ulaganje u privatnu imovinu se tijekom ožujka 2011. godine povećao s 11 na 13.

Ova zakonska odredba važna je u kontekstu uspješne provedbe programa povratka izbjeglica i rješavanja preostalih otvorenih pitanja iz tog područja.

Mjerilo za zatvaranje 9: Hrvatska treba poboljšati zaštitu ljudskih prava.

1. Hrvatska treba dodatno ojačati Ured pučkog pravobranitelja, osobito osiguranjem planiranog dodatnog osoblja i povećanjem proračuna, osigurati pravilno provođenje preporuka pučkog pravobranitelja te učiniti dodatni napredak u provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije i odredbi zakonskih propisa koji se odnose na zločin iz mržnje.

2. Učinjeno

Jačanje Ureda pučkog pravobranitelja

Dana 18. travnja 2011. godine Ministarstvo pravosuđa je pokrenulo formalni postupak usvajanja novog Zakona o pučkom pravobranitelju. Očekuje se da će navedeni Zakon biti donesen u Hrvatskom saboru tijekom svibnja. Cilj donošenja novog zakona je ojačati kapacitete pučkog pravobranitelja kroz ustrojavanje posebnih odjela za: i) djecu, ii) ravnopravnost spolova, iii) osobe s invaliditetom, te iv) starije i nemoćne osobe.

Provedba Zakona o suzbijanju diskriminacije

Dana 14. travnja 2011. godine Vlada je usvojila Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za 2010. godinu. Identificiran je vidljiv napredak u područjima obrazovanja te suzbijanja i sankcioniranja diskriminatornog postupanja.

Nadalje, Izvješće o provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije i u predmetima zločina iz mržnje koje je izradio Vladin Ured za ljudska prava u ožujku, daje pregled aktivnosti usmjerenih na jačanje Ureda pučkog pravobranitelja kao nadležnog tijela za suzbijanje diskriminacije kao i statističke pokazatelje vezane uz provedbu samog Zakona. Nadalje, Izvješće uključuje i statističke podatke vezane za suzbijanje zločina iz mržnja za 2010. i 2011. godinu (tzv. *track record*), kao i analizu trendova vezano uz zločin iz mržnje.

S ciljem podizanja svijesti javnosti o zaštiti ljudskih prava i europskoj perspektivi Hrvatske Ured za ljudska prava je u suradnji sa županijskim koordinacijama za ljudska prava 15. travnja i 20. travnja organizirao okrugli stol i javnu raspravu u Dubrovačko-neretvanskoj i Virovitičko-podravskoj županiji. Dana 20. i 21. travnja 2011. godine Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske je u suradnji s Institutom za razvoj tržišta rada i predstavnicima nevladinih organizacija u sklopu projekta „Poticanje raznolikosti na hrvatskom tržištu rada“ organizirao trening za zaposlenike Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz 12 područnih Ureda. Cilj treninga je upoznati sudionike/ice s diskriminacijom u području radnih odnosa, promovirati raznolikost te potaknuti razvoj i provedbu politika koje će doprinijeti jednakosti i raznolikosti zaposlenika.

Mjerilo za zatvaranje 10: Potpuna suradnja s ICTY-em ostaje uvjet za napredak Hrvatske tijekom cijelog procesa pristupanja, uključujući za privremeno zatvaranje ovog poglavlja, u skladu s pregovaračkim okvirom koji je Vijeće donijelo 3. listopada 2005.

1. Sukladno zahtjevu Ureda glavnog tužitelja ICTY-a, međuresorna radna skupina hrvatske Vlade započela je istraživati nove važne smjerove u svojoj istrazi kojoj je cilj lociranje ili utvrđivanje sudbine nestalih topničkih dnevnika. Glavni tužitelj ICTY-a će svoje sljedeće izvješće Vijeću sigurnosti UN-a podnijeti u svibnju 2011.

2. Učinjeno

Republika Hrvatska nastavlja s punom suradnjom s MKSJ-om ispunjavanjem redovitih zahtjeva za pomoć Tužiteljstva. Dana 14. travnja 2011. godine Tužiteljstvu MKSJ podneseno je sažeto Izvješće o aktivnostima koje je poduzeo *Task Force*, pravcima djelovanja te postignutim rezultatima.

* * *

Vlada Republike Hrvatske nastaviti će raditi na svim obvezama u Poglavlju 23 i ispunjavati ih, svjesna osobite važnosti svih područja obuhvaćenih ovim poglavljem. Iduće Vladino periodično izvješće planirano je za drugu polovicu svibnja.